

УДК 811.111'233'276.6:664

Бойко Г.А., викл. кафедри іноземних мов професійного спрямування
Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ

Анотація. Виділено етапи формування англomовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій.

Ключові слова. Професійно орієнтоване монологічне мовлення, підготовчий етап, основний етап, рецептивно -репродуктивний, рецептивно-продуктивний, продуктивний підетапи.

Сучасне суспільство вимагає від фахівців з харчових технологій володіння англomовним професійно орієнтованим монологічним мовленням, для того щоб представляти досягнення своєї галузі на міжнародному рівні.

З метою розроблення підсистеми вправ для формування у майбутніх фахівців з харчових технологій англomовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні потрібно визначити етапи навчання.

Для цього нами були вивчені підсистеми вправ, розроблені вченими з метою формування компетентності в монологічному мовленні у студентів нелінгвістичних спеціальностей.

Проведений нами аналіз визначених дослідниками етапів формування компетентності в монологічному мовленні [1, с. 5] дає підстави стверджувати, що більшість авторів вирізняють два етапи: підготовчий і основний [3, с. 94-95; 4, с. 91-93; 5, с. 77-78].

Отже, вслід за Бондар і Кіржнер процес формування компетентності в ПОММ ми здійснюємо в два етапи: підготовчий і основний [1, с. 5].

Підготовчий етап містить вправи, направлені на набуття знань про типові ситуації професійної комунікації фахівців з харчових технологій, їхні комунікативні наміри, специфіку невербальної поведінки у процесі міжкультурної комунікації, структуру професійно орієнтованих монологу-

повідомлення і монологу-опису, використання засобів міжфразового зв'язку [1, с. 5].

В основному етапі нами було виокремлено три підетапи відповідно до спрямування навчальної дії на одержання або видачу інформації, рівень самостійності студентів і ступінь керування: рецептивно-репродуктивний, рецептивно-продуктивний та продуктивний [2, с. 113].

Мета рецептивно-репродуктивного підетапу полягає у формуванні навичок продукування структурних елементів монологу. Цей підетап складається з вправ, направлених на формування вмінь об'єднувати фрази у понадфразові єдності на основі мовленнєвої ситуації та на основі природних і штучно створених опор: автентичних відеоматеріалів, плану монологічного висловлювання, переліку запитань, ключових фраз. На рецептивно-репродуктивному підетапі реалізуються умовно-комунікативні вправи, метою яких є ознайомлення студентів зі зразками ПОММ, усвідомлення його структури, створення структурних елементів монологу [1, с. 5-6].

Метою рецептивно-продуктивного підетапу є формування вмінь створення міні-монологів. Цей підетап складається з комунікативних вправ. На рецептивно-продуктивному підетапі використовуються як природні опори – автентичні відеоматеріали, так і штучно створені опори – ключові слова [1, с. 6].

Під час продуктивного підетапу відбувається розвиток вмінь висловлюватись на текстовому рівні. Цей підетап складається з комунікативних вправ. У якості опор на продуктивному підетапі виступають комунікативні ситуації відеоматеріали, так і штучно створені опори – ключові слова [1, с. 6].

Таким чином, у дослідженні виділено етапи формування англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні: підготовчий і основний. Основний етап містить рецептивно-репродуктивний, рецептивно-продуктивний та продуктивний підетапи.

Список використаних джерел

1.Бойко Г. А. Підсистема вправ для формування у майбутніх фахівців з харчових технологій англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні. *Іноземні мови*. 2019. № 4, С. 3 – 11.

2.Бойко Г.А. Формування професійно орієнтованої англомовної компетентності в монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій у процесі самостійної роботи: дис. ... доктора філософії у галузі педагогіки за спеціальністю – 011 Освітні, педагогічні науки / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2020. 253 с.

3.Боднар Л. В. Методика навчання французького професійно спрямованого монологічного мовлення студентів технічних спеціальностей з урахуванням їх навчальних стилів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2011. 334 с.

4.Кіржнер С. Е. Навчання майбутніх юристів усного професійно спрямованого англійського монологічного мовлення з використанням автентичної відеофонограми: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2009. 285 с.

5.Несин Ю.М. Навчання майбутніх офіцерів професійно спрямованого монологу- міркування на основі англомовних фахових автентичних аудіо текстів: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Київ. Нац. тех. ун-т України "Київ. політех. ін-т", 2013. 297 с.